

VERSLAG BETREFFENDE DE BLOEMKOO LRASSENPROEF ONDER GLAS 1954 - 1955.

Doel:

Het doel van de proef was na te gaan welke bloemkoolrassen en selecties zich het best lenen voor de teelt onder glas, vooral met het oog op het feit, dat het sortiment zich vrijwel jaarlijks wijzigt en dat op het moment van het nemen van de proef alleen de door assistenten en telers verkregen ervaringen ten dienste stonden.

Opzet:

Bij de proef werden de volgende rassen of selecties met elkaar vergeleken:

1. Veentjes Vroegste van Rijk Zwaan, Rotterdam.
2. Vroege Veentjes van Pannevis, Delft.
3. Romax van J.P.Rood, Wateringen.
4. Astrid van C.F.Duijvestein, Loosduinen ,
5. Vroege Verbeterde Mechelse van Rijk Zwaan, Rotterdam.
6. Verbeterde Mechelse van J.de Jong, Noord-Scharwoude.
7. Vedeslez C van D.v.d.Sluis en Zn, Honselersdijk.
8. Mont Blanc van D.v.d.Sluis en Zn, Honselersdijk.
9. Selectie Stolk van Huizer, Rijsoord
10. Robusta van Pannevis, Delft.
11. Westlandia van Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk.

De bij de proef gebruikte rassen waren doelbewust gekozen. De rassen 1 en 2 vertegenwoordigen het Erfurter type en hiervan was zowel een vroeg als een laat type gekozen. De nummers 3 en 4 vertegenwoordigen de zeer vroege Mechelse, terwijl de nummers 5 en 6 als gewone Mechelse kunnen worden aange-merkt. De nummers 7, 8 en 9 zijn de belangrijkste vertegenwoordigers voor de vroege Alpha en de nummers 10 en 11 voor de late Alpha.

De proef vond in de praktijk plaats, zowel op een zavel- als op een kleigrond. Voor zavelgrond werd de proef opgezet op het bedrijf van de Heer H.A.G.Bruinen, Voorstraat 97 te Poeldijk, waarvan het bedrijf gelegen is aan de Nieuweweg te Honselersdijk. Op kleigrond werd een kas beschikbaar gesteld door de heer B.van Berckel, Dr.Weitjeslaan 3 te Poeldijk.

Alle rassen werden per bedrijf in tweevoud uitgezet. Per parallel werden 32 planten gepoot.

Verloop van de proef.

Om over geschikte planten te kunnen beschikken werd op drie data uitgezaaid, n.l. 29 september en 4 en 13 oktober. Eind oktober, toen kon worden opgepot bleek, dat het zaaisel van 4 oktober de beste planten had, zodat deze planten bestemd werden om te worden opgepot.

Het oppotten vond plaats op 8 november. De plantjes werden in een normale maat perspot gezet. De voor het vervaardigen van de perspotten gebruikte kweekgrond was van te voren chemisch onderzocht (zie bijlage 1) en o.m. voorzien van ammoniummolybdaat.

De opkweek na het oppotten vond onder platglas plaats. Mede door het wat ongunstige weer waren de temperaturen regelmatig vrij laag, zodat op de datum van het uitplanten op de genoemde bedrijven, 20 december, de planten nog vrij klein waren.

Op het bedrijf van de Heer Bruinen moest bij het uitplanten, omdat de kas kleiner was dan aanvankelijk was opgegeven het aantal planten per parallel worden teruggebracht van 32 tot 28.

Bij de controle op 31 januari bleek, dat op het bedrijf van de Heer Bruinen de Erfurtypen het best waren gegroeid. Hetzelfde was ook het geval op het bedrijf van de Heer van Berckel. Hier waren echter ook nog enkele planten ingeboet als gevolg van vretterij door aardrupsen.

Bij de controle op 2 maart bleek, dat op beide bedrijven de bloemkool niet van de vorst had geleden. Op het bedrijf van de Heer Bruinen waren de planten met kranten afgedekt geweest. Dit was niet het geval bij de Heer van Berckel.

Bij de controle op 22 maart was de stand van het gewas op de zavelgrond iets minder dan op de kleigrond. Op de zavelgrond was er in de kas enig verschil in ontwikkeling te constateren. De Noordelijke zijde was namelijk wat minder ontwikkeld dan de Zuidzijde. In beide gevallen kwamen kolen voor met enigszins gekrulde bladranden, mogelijk nog een gevolg van de vorst. De proef is hierdoor echter stellig niet beïnvloed. Op de zavelgrond werden nog geen boorders aangetroffen, in tegenstelling tot de bloemkool op de kleigrond, waar in totaal 6 boorders voorkwamen, te weten 4 bij het ras Romax en 1 bij selectie Stolk. De grond op het bedrijf van de Heer van Berckel was op het moment van deze controle vrij droog.

Op 14 april werd de laatste controle gehouden. Het verschil in stand tussen zavel- en kleigrond was op die datum nog goed te zien. Op de zavelgrond werd bij Vroege Veentjes bij 1 plant zeer sterke doorwas gevonden.

De oogst van goede kool begon op 21 april. Voordien waren uitsluitend boorders geoogst. De eerste boorder werd reeds op 8 april geoogst. De laatste kolen werden geoogst op 23 mei.

Oogst.

Sortering.

De bij deze proef verkregen sorteringsgegevens zijn vermeld op bijlage 2, waar ze in % zijn uitgedrukt. Omdat de sortering IA niet apart is opgenomen zijn deze ondergebracht bij I. De vermelding stek betreft de kolen, die kleiner waren dan sortering III, terwijl hierbij verder de losse kolen en de boorders zijn opgenomen, voor zover deze niet meer als goede kwaliteit konden worden geveild.

Uit deze soteringsgegevens komen duidelijke verschillen tussen de rassen onderling naar voren terwijl ook de invloed van de grond soms aanmerkelijke verschillen geeft.

In het algemeen ligt de sortering op de zavelgrond gunstiger dan op de kleigrond. Van 8 rassen ligt het percentage te sortering bij de zavelgrond hoger dan bij de kleigrond. Grote verschillen ten gunste van de zavelgrond geven vooral Veentjes Vroegste, Romax, Vroege Verbeterde Mechelse en Mont Blanc. Alleen Westlandia geeft op kleigrond een duidelijk betere sortering dan op zavelgrond.

De rassen Vedeslez C en Robusta geven op beide grondsoorten een hoge te sortering. Ook van de andere rassen ligt de sortering op beide gronden, zij het met verschillen, gunstig, met uitzondering van Veentjes Vroegste, Vroege Veentjes en Romax. Van het tweede ras is de sortering op beide gronden onvoldoende, terwijl de beide andere rassen vooral op de kleigrond verstek laten gaan.

Stek.

Wat betreft het percentage stek, blijkt, dat de rassen Romax, Astrid en Selectie Stolk op beide gronden vrij veel stek geven. Vroege veentjes gaf alleen op de kleigrond veel stek. Algemeen kunnen we zeggen, dat de kleigrond meer stek gegeven heeft dan de zavelgrond, gemiddeld n.l. 12 tegen nog geen 8%.

Los.

Bijzonder hoog is het percentage losse kool bij Vroege Veentjes op beide grondsoorten. Verder geven op zavelgrond Veentjes Vroegste, Romax en Verbeterde Mechelse een te hoog percentage losse kolen. Gemiddeld is het percentage losse kolen op kleigrond 8.2 en op zavelgrond 9.9%. Dat op kleigrond bij slechts 5 rassen losse kolen voorkwamen en op zavelgrond bij 10 rassen doet vermoeden dat op de zavelgrond iets grover is gehakt. Dit kan mogelijk mede de sortering enigszins hebben beïnvloed.

Vroegheid.

Tussen de bij de proef gebruikte rassen komen grote verschillen in vroegheid voor, zie bijlage 3, waar de oogstgegevens wat gegroepeerd, in procenten staan aangegeven.

Uit de verkregen gegevens blijkt, dat er tussen de rassen in de typen Erfurter, Mechelse en Alpha grote verschillen in vroegheid bestaan. Van de oorspronkelijk voorkomende verschillen waarbij b.v. Erfurter aanmerkelijk vroeger was dan Alpha is niets meer merkbaar.

Naarmate een ras vroeger is, blijkt het percentage boorders groter te zijn. Dit is vooral hoog bij Romax, Astrid en Selectie Stolk. De rassen, die laat oogstbaar worden geven geen of vrijwel geen boorders.

Naarmate een ras vroeger is, duurt ook het oogstverloop langer. Bij de vroegere rassen duurt de oogst wel 1 maand, terwijl bij de late rassen de gehele oogst in 14 dagen plaatsvindt.

Bloenkool op kleigrond heeft zeker niet later te zijn dan op zavelgrond, integendeel, diverse rassen waren in deze proef op de kleigrond iets vroeger. Dat het percentage boorders op kleigrond hoger is (gemiddeld 10%) dan op zavelgrond (gemiddeld 7%) heeft niet door het vroegheidsverschil veroorzaakt te worden. Het is zeker niet onwaarschijnlijk, dat op de kleigrond wat meer storingen in de groei zijn opgetreden,

Conclusie.

1. Het oorspronkelijk veel gebruikte type voor de glasteelt (Erfurter) is momenteel kwalitatief aanmerkelijk minder dan andere typen.
2. Zowel diverse Mechelse- als Alphaselecties zijn voor de glasteelt uitstekend bruikbaar.
3. Vroege rassen geven een betere uitkomst op zavelgrond dan op kleigrond, terwijl late rassen een gunstiger resultaat op kleigrond geven.
4. Vroege rassen geven, ook bij wat latere zaaiing, vrij veel boorders; op kleigrond meer dan op zavelgrond.

Naaldwijk 10-11-1956

De Proefnemer,

A.E

P.A.Kruyk.

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder glas te Naaldwijk
 Telefoon K 1740-4545 en 4546   ZUIDWEG 38   Giro 293110

VERSLAG

Brief No .....

Monster(s) ontvangen :

omtrent het onderzoek van grondmonster(s) van:

Bloemkoolrassenproef 1954 - 1955

DE HEER

B.C.J.van Berckel, Poeldijk

H.A.C.Bruinen, Poeldijk.

Kosten Monster ..... x f ..... = f .....

Gelieve te storten Giro no 293110

Vlugge betaling bespaart U onkosten

Naaldwijk, ... 19.....

Volg-nummer	Merk v.h. monster	„Humus gloeiverl.“ %	Ca CO ₃ %	p H	Na CL %	Gloeirest %	N- water *)	P- water *)	K- water *)	Magne-sium **) a.z.	Mangaan **) a.z.	IJzer **) a.z.	Alumi-nium *) a.z.
v.Berckel	18 nov	6.6	2.00	7.2	0.023	0.22	6.1	3.7	8.3	139	4.5	0.4	0.2
Bruinen	2 dec	2.6	0.88	7.0	0.041	0.51	9.5	4.4	11.5	67	2.3	0.5	0.4
opkweek-grond	7 okt	3.2	1.28	7.5	0.015	0.09	1.6	4.6	11.8	92	8.5	0.9	0.1 09

Advies:

Niet besproken analysecijfers zijn normaal voor betreffende grond.

Alle cijfers zijn omgerekend op bij 105°C gedroogde grond.

Alle hoeveelheden mest zijn, tenzij nadrukkelijk anders vermeld, bedoeld per vierkante roe.

*) Uitgedrukt in mg. per 100 g. grond.

**) Uitgedrukt in delen per miljoen in het extract.

Kleigrond

Ras	I	II	III	stek	los	boorders
Vroege Veentjes	28.1	46.8	20.4	4.7	78.0	3
Veentjes Vroegste	7.8	35.9	42.2	14.1	3.0	6
Romax	9.3	26.6	10.9	53.2	0.0	50
Astrid	51.5	20.3	12.5	15.7	0.0	16
Vr.verbeterde Mechelse	56.2	36.0	4.7	3.1	0.0	1.5
Verbeterde Mechelse	45.3	35.9	9.4	9.4	0.0	8
Vedeslez C	79.7	15.6	1.6	3.1	3.0	3
Mont Blanc	54.6	28.2	9.4	7.8	1.5	6
Selectie Stolk	62.4	14.1	6.3	17.2	0.0	16
Robusta	86.0	7.6	3.2	3.2	0.0	0
Westlandia	67.2	23.4	9.4	0.0	4.5	0

Zavel

Vroege Veentjes	29.6	46.3	24.1	--	55.	0
Veentjes Vroegste	46.8	47.4	5.8	--	16.0	0
Romax	46.4	25.0	1.8	26.8	3.0	27
Astrid	52.8	29.0	3.6	14.6	11.0	14
Vr.verbeterde Mechelse	73.2	16.1	5.3	5.4	3.0	5
Verbeterde Mechelse	73.2	19.6	5.4	1.8	11.0	2
Vedeslez C	80.4	12.4	3.6	3.6	3.5	3.5
Mont Blanc	69.2	27.2	1.8	1.8	0.0	1.5
Selectie Stolk	60.7	14.3	1.8	23.2	1.5	2.3
Robusta	78.6	16.0	3.6	1.8	1.5	0
Westlandia	51.7	30.4	12.5	5.4	3.0	0

Oogstgegevens in %

Ras	Totaal op 25/4		Totaal op 1/5		Totaal op 10/5		Totaal op 20/5		Totaal Boorders	
	Klei	Zavel	Klei	Zavel	Klei	Zavel	Klei	Zavel	Klei	Zavel
Veentjes Vroegste	0	0	3	0	46	20	100	100	3	0
Vroege Veentjes	12.5	9	31	18	94	100	100	100	6	0
Romax	69	18	75	62.5	97	93	100	100	50	27
Astrid	17	20	25	25	72	62.5	100	100	16	14
Vroege verb. Mechelse	1.5	3,5	8	12.5	81	53	98.5	100	1.5	5
Verbeterde Mechelse	8	5	14	7	78	37.5	100	100	8	2
Vedeslez C	3	5	4.5	14	22	36	100	100	3	3.5
Mont Blanc	7.5	3.5	12.5	3.5	66	55	100	100	6	1.5
Selectie Stolk	19	29	23	32	47	54	100	100	16	23
Robusta	0	0	1.5	5	11	5	97	96	0	0
Westlandia	0	0	0	0	12.5	1.5	95.5	91	0	0